

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspeditelja v „Katol. Tiskarni“, Vodnikovc ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 138.

V Ljubljani, v četrtek 18. junija 1896.

Letnik XXIV.

Obsodba liberalizma.

(Dalje.)

Kaj naroča papež Leon XIII. avstrijskim škofom.

Dne 3. marcija 1891 je poslal sveti oče avstrijskim škofom prelepo pismo, v katerem jim daje načrt za skupno vzajemno delovanje. Našim liberalcem ne bo škodilo, če zvedo, kaj sveti oče priporoča škofom glede na ljudstvo in politiko.

Sveti oče omenja v tem pismu najprej, kako pogubna je liberalna politika zlasti Avstriji:

„Boj proti cerkvi besni daleč na okrog, in povsod se ravna po istem bojnem načrtu: iz družin, iz šol, iz zakonikov, iz ustavov hočejo izbrisati vse sledove vere; cerkev hočejo oropati njenih pravic in njene velike moči, katero ima do občnega blagostanja; najpogubnejšo kugo zmotnjav hočejo viliti v vse žile domače in javne družbe. Sovražniki so poskusili že vse, z neizmerno drznostjo; mnogo jih je silovito napadalo pravice, veljavo in prostost cerkve, škofo in vse vrste duhovnikov, najbolj pa veljavo in vrhovno oblast rimskega papeža. Iz tolikih krivic, katere so prizadejali katoliškemu imenu, prišlo je v narode mnogo zla in prihaja še vedno. Zlasti nas pa mora boleti, da se vedno bolj širijo krivi nazor; iz njih sledita zlobnost in upornost, ki se polastita duhov; in odtod prete državam in dinastijam vsak dan večje nevarnosti.“

Tako popisuje sveti oče naše politično stanje. Škofje morajo delovati proti pogubnemu vplivu brezverskih politikov in ljudstvo obraniti njihovih strupenih nazorov. To se naj godi na sledeči način:

¹⁾ In ipso supremi. 3. marca 1891. Škof. List. 1891. IV. 39.

„Kar se tiče ljudstva, katero je v tolikih nevarnostih, je silno mnogo ležeče na tem, da se mu še nadalje dajejo pripomočki, kateri bi mu koristili. Ti so:

„o svetih rečeh naj se govore pridige in krščanski nauki, primerni ljudstvu, časovnim in krajevnim razmeram;

„ustanavljajo naj se pobožna društva lajkov raznih vrst, katere priznava in hvali sveta cerkev;

„skrbi se naj, da se ob praznikih ne dela in da se posvečujejo;

„pospešujejo naj se društva in ustanove, katere bi vernike, zlasti mladino, obvarovale izprijenja in zapeljevanja, in jih napeljevala, da pogostoma prejemajo svete zakramente;

„slednjič naj se skrbi za knjige, dnevnike in slične tiskovine, katere se naj razširjajo med ljudstvom, naj branijo vero in pravost.

„Ravno glede na zadnjo točko je silno važno to, na kar mislimo že dolgo časa in kar priporočamo škofom z mnogoštevilnimi opomini: Pridno naj pišejo in izdajajo spise katoličani, a to se naj godi urejeno po boljšem načrtu, njihova vnema naj se dobro krepi in množi.“ Taki izvrstni časniki, kateri se naj izdajajo ali vsak dan ali ob gotovih dneh, res mnogo koristijo v vsakem narodu cerkvi in državi, bodisi s tem, da ju branijo in krepe, bodisi s tem, da spise sovražnikov, kateri jima hočejo škodovati, izpodbijejo in obvladajo nečisto kugo.³⁾

²⁾ „Hominum catholicorum in scribendo edendoque solertia et meliore ordine temperata procedat et secundis viget incrementis“. In ipso supremi. 3. marc. 1891. Desclée. IV. 157.

³⁾ „Adversariorum ... elidant scripta et contagionem impuram coerceant“. Tam. IV. 158.

„Pa v avstrijski državi se jim mora pripisovati največja važnost, ker tu služijo zelo razširjeni listi večji del cerkvi sovražnim ljudem, in ti jih lažje in bolj razširjajo, ker imajo mnogo denarja.“ (Judje in liberalci!)

„Zato je potrebno, da se spisom stavijo nasproti spisi v enakem tekmovalstvu; tako bo mogoče njihovo orožje odbiti, njihove zlobne prevare razkriti, njihov strup odvrniti, in ljudem nasvetovati pravične dolžnosti kreposti. Zato je prikladno in koristno, da ima vsaka dežela svoje lastne časopise, boreče se za ognjišče in za oltar; urejeni naj bodo tako, da se v nobeni stvari ne ločijo od škofove razsodbe,⁵⁾ ampak vneto soglašajo z njegovo modrostjo in voljo. Tem časopisom naj bo duhovščina dobrotno naklonjena in jih naj podpira s svojo znanostjo, in kar je mož, kateri so v resnici katoličani, naj jim naklonijo vso dobrohotnost in izdatno podporo po močeh in po premoženju.

„Škofje imajo skrbeti in premišljevali še o enem važnem vprašanju, katero vam je jako pri srcu, kakor se prepričujemo iz listov, ki ste jih skupno dali svojim vernikom: to je delavsko vprašanje. Delavci najbolj potrebujejo verske pomoči zato, da pošteno izvršujejo delo in da si z njo olajšajo trpljenje. To vprašanje je v zvezi z drugim, katero se v naših dneih vneto razpravlja in se zove: socialno vprašanje. V čim večje težave je zamotano, tem hitreje se mora rešiti. Če bodo na to vprašanje obrnili škofje svoje misli in svojo skrb, kolikor morejo, če bodo gledali na to, da evange-

⁴⁾ „In Austriaco imperio tribuendum illis quam plurimum, ubi vulgatae ephemerides infensis Ecclesiae hominibus magnam partem subserviunt, ab eisque rerum copia affluentibus, facilius disseminantur et fusi“. Tam. 158.

⁵⁾ „Ut nulla in re a iudicio Episcopi abscedant“. Tam. 158.

LISTEK.

Raznoterosti.

Iz Rima, 13. junija.

Četrto stoletje je že preteklo, od kar ni bilo v glavnem mestu in središču katoličanstva, v večnem mestu Rimu slovesne procesije, v kateri bi se presveto Rešnje Telo z vsem mogočnim sprevedom po mestnih ulicah prenašalo, kakor je bilo to pod papeževno vladno v navadi.

Te dni pa se je v tem obziru nekam na boljše obrnilo in katoličanom je dovoljeno nekako bolj prosto dihati ter svojemu Bogu, v skrivnosti svete hostije skritega in pričujočemu, dostojno očitno češčenje dajati, katero je do sedaj zabranjevala framsonska sila. Ne mislim pa slovesne procesije na praznik presvetega Rešnjega Telesa, kakoršne so po celem katoliškem svetu v navadi, kajti te so tukaj že prepovedane in so se zaradi tega tudi letos vršile le med cerkvenim zidovjem ali pa v zagrajenih vrtovih raznih samostanskih cerkva in drugih katoliških zavodov.

Mislím pa one starodavne slovesne sprevede, v katerih se sveto obhajilo v določenih časih očitno prenaša od hiše do hiše, kjer je kak bolnik, ki v

svojo največjo tolažbo želi sprejeti svojega Boga, da bi s tem deloma zadostil cerkveni zapovedi in katoliškemu čutu, deloma pa tudi, da bi s toliko večjo srčnostjo in potrpežljivostjo prenašal svoj bol. Te procesije, kakor sem že enkrat o njih sporočil, so bile vsled višjega policijskega odloka zelo omejene, ker strogo je bilo prepovedano Najsvetejše pod nebom ali baldahinom nositi, pri sprevedu z zvončki zvoniti, v obilnejšem številu spremljevati in zraven s svetili svetiti razun določenega števila. Večkrat, posebno v novjšem času pa se je zgodilo, da se niti cerkveno oskrbnitvo niti pobožno ljudstvo ni zmenilo za te res „liberalne“ določbe in nasledek je bil ali zapor dotičnega župnika ali pa globa. Ko se je to večkrat ponavljalo in je ljudstvo vedno bolj svojo nejevoljo nad tako krivičnim postopanjem od strani policijske oblasti razodevalo, je naposled višja mestna prefektura odjenjala in pred kratkimi dnevi povrnila cerkvi prostost, da sme po svojih obredih slovesne procesije pri obhajanju bolnikov vrejevati. Ta po vsem popolnoma pravični preklic krivične postave je veselo navdušil zavedne katoličane, kateri se mnogoštevilno zbirajo okoli svojega Boga ter ga spremljajo po ulicah mesta.

Prva taka procesija je bila iz vatikanske cerkve sv. Petra in vdeležba je bila zelo velika; pravili so, da je bilo več tisoč spremljevalcev. Te dni pa sem

se sam prepričal o vzvišenosti take procesije, katero sem po naključbi imel srečo videti.

Vdeležilo se je slovesnega spreveda gotovo 2 do 3000 oseb, večinoma gospode, in kar je bilo posebno znamenito, je bilo mej pobožnimi gotovo tretjina gospodov mladih in starih, ki se niso sramovali svetu pokazati svoje katoliško mišljenje. Malo da ne vsi vdeleženci so nosili prižgane sveče, nekateri so peli obhajilne pesmi, drugi so molili na glas sveti rožni venec, vsem pa je bila brati na obrazu vesela zadovoljnost, s katero so značili svoje versko prepričanje.

Nebo so nosili odlični gospodje, namreč: Regis de Oliviera braziljski minister v Vatikanu, vitez Pierantoni, grof Pagani, marki Serlupi, vitez Della Bitta, vitez Floridi, inženir Leggeri in advokat Mungo. Mnogo belo oblečenih malih deklic je trosilo cvetlice pred Najsvetejšim. Ulice, po katerih je šla procesija, so kar mrgolele, ker razun pobožnikov bilo je povsod ogromno število radovednih gledalcev, kateri pa so se večinoma dostojno obnašali in ni bilo zapaziti nedostojnega vedenja, niti slišati žalilne besede.

To je pač nova priča, da je začela framsonska zvezda pojemati in da se je nadjati tudi za nesrečni Rim bolje prihodnosti. Tudi treznomislem

lijske zapovedi pravičnosti in ljubezni vplivajo na vse slojeve državljanov in se globoko vtisnejo v srca, če bodo, na kakoršenkoli način, s svojo veljavo in delavnostjo pomogli najnižjim slojem delavstva, pridobili si bodo kakor za vero, tako tudi za cesarstvo največjih zaslug.**)

Ne le slovenski, ampak avstrijski liberalci sploh, so že poskušali vse, da bi onemogočili škofom izpolnjevanje tega papeževega naročila, katero ne izraža ničesar, kar ne bi bilo že zapopadeno v pravicah in dolžnostih vzvišene škofijske službe. Zlasti za katoliške delavce vsi slovenski liberalci skupaj še niso storili toliko, kakor škof. Kar so storili, je bilo samo sumničenje, obrekovanje, opravljanje, norčevanje. Pa naši katoliški delavci in kmetje to sami dobro vedó, kateri spoznavajo pogubnost liberalnih načel in iščejo utehe in pomoči tam, kjer jedino jo morejo dobiti: v cerkvi. Nekaj jih je pač, katerim je liberalizem zamoril vero in nramnost v srcu, in ti so si nadeli rudečo ovratnico in kolnejo ne le cerkev, ampak tudi svoje duševne očete, kateri so jih znali zapeljati, a jim nečejo pomagati.

Združiti vse pod jedno zastavo katoliške pravičnosti, in če se ne dajo združiti, streti vpliv sovražnika na ljudstvo z vsemi zakonitimi sredstvi, to je naročilo, dano namo od papeža. Izpolnovali je bomo vestno vkljub ugovoru in obrekovanju.

Kako sodi sveti oče o naših škofih.

Liberalci vedno zabavljajo čez avstrijske škofove, zlasti pa čez one, katerim so dolžni največjo pokorščino. Možje, kateri so pokazali v javnosti že mnogokrat svojo nezmožnost, sodijo o apostolskem delovanju svojih višjih pastirjev, kakor bi bili njim postavljeni za nadzornike. Da, drznejo se celo našemu ljudstvu slikati kot sovražnike one može, katerih se mora najtesneje oklepati, ako hoče doseči pravo srečo. Da je politika naših škofov prava, in da liberalci nimajo povoda, razsajati proti njim, spričujejo pač besede papeževe, kateri zna gotovo bolje soditi o škofovskem delovanju, nego advokatje in njih pisarji.

„V plemenitem boju, kateri se bojuje z nadpastirsko vnemo, so se sijajno obnašali avstrijski škofje, in srce nas sili, da Vas zahvalimo na tem mestu: prepričani smo namreč, kako previdno in vztrajno se trudite, da izrujete vsa zla, katera klijejo v ljudstvu, in da vzgajate semena krščanskega življenja. In pred kratkim smo zvedeli z velikim veseljem, da ste skupno izdali list do vernikov svojih škofij, kateri nam je sijajno pokazal, da ste si popolnoma jedini, kadar je treba braniti katoliško stvar.“)

Kadar smo mi pisali tako, norčevali so se liberalci in nam očitali škofovsko lakajstvo; radovedni smo, če se bodo sedaj tedi papežu rogali, da je škofov lakaj?

O tem skupnem listu avstrijskih škofov omenjamo samo to, da so ga s strupeno nestrpnostjo kritikovali dunajski liberalci in se norčevali iz njega

*) Desalée N. m. IV. 158.

*) „In quo tam nobili studii pastoralis certamine praeclare quidem fecerunt Austriae Episcopi.“ In ipso supremi. Šk. L. 1891. IV. 19.

liberalcem so se začenjale oči odpirati, ker opazujejo brezdnost moralnega in materialnega pogina, do katerega je Italijo in zlasti Rim privedlo sebično posilstvo zapriseženega sovražnika katoliške vere in človeške družbe. Velikodušno očetovsko dejanje velikega Leona XIII. glede oproščenja laških vojakov je tudi mnogim pokazalo, v katerem taborišču da ima Italija iskati svoje zavetje; razven Crispija in njegovih svojcev je pa tudi vse za sv. Očeta navdušeno in mnogo se je že govorilo o slavnostni mestni razsvetljavi v čast osvoboditelja onih revežev vojakov, katere je framasonstvo izdalo tolikemu in brezvspešnemu trpljenju.

Na dan sv. Marjete t. j. 10. t. m. smo bili iznenadeni po nepričakovanem pohodu laške kraljice, ko je na dan svojega godu prišla v našo samostansko cerkev sv. Antona Padovanskega. Po končani molitvi je z jedno svojih dvorskih dam prišla tudi v samostan, kjer jo je v samostanski govorivnici vsprejel generalni prokurator preč. P. Rafael d' Aurillac, kateri kot redovni delegat zastopa generalnega ministra, bivajočega sedaj na Tirolskem na kanočni viziti. Skoro celo uro se je visoka gospa pomudila v prijaznem pogovoru o tem in onim. Med drugim prišel je govor tudi na bratovščino pobožnega zedinjenja sv. Antona Padovanskega, katera v

po svojem orientalsko zasoljenem načinu. Njihove spise pa so pridno predstavljali slovenski liberalci in jih priobčevali.

In liberalizem na Dunaju je padel, na Slovenskem pa še cvete!

Avstrijska delegacija.

Včeraj je bilo na vrsti poročilo proračunskega odseka o redni potrebnosti vojne uprave. Delegat Janda obžaluje, da leto za letom rastejo troški za armado. Pred desetimi leti je redna potrebnost znašala 99 milijonov, danes že 125, izredna tedaj 6 milijonov, danes 14 $\frac{1}{2}$ milijona. Sicer je treba drago plačati mir, toda to breme ne sme stalno rasti. Govornik naglašá, da se v vojni nekako prezira češki in daje prednost ogerskemu narodu. To se opazuje pri sedanjí ogerski razstavi. Vse pritožbe pa nič ne veljajo. Mi želimo, pravi govornik, da se uresniči naš program v avstrijskem okviru, toda mi nočemo nositi tolikih bremen zaradi varnosti Nemčije in oblasti Italije. Vojna sodišča naj se preustrojé, vojna uprava naj naroča svoje potrebnosti pri poljedelcih in ne pri prekupovalcih in kmečkega stanu vojaki naj se ob žetvi odpusčajo, da pomagajo pri delu. Govornik izjavi, da bode glasoval proti proračunu.

Delegat Thurnher omenja, da je 805.000 gld. za zboljšanje vojaške hrane premalo. Vsled trodržavne zveze in prijateljstva z Rusijo bi se lahko znižalo število armade; vpelje naj se dveletna vojaška služba. Ponavljajo se še vedno prestroga postopanja z vojniki, zato treba boljše verske vzgoje v akademijah. Nekateri častniki celo kar naravnost sovražijo in zaničujejo vero.

Delegat Salvadori odločno obsoja dvoboj; v tem oziru bi se moral popraviti kazenski zakonik. Govornik priporoča, naj bi se zvišal trošek za boljšo vojaško hrano, ter izjavi, da bode glasoval proti trem milijonom za druge vojaške namene.

Delegat Demel tudi obžaluje rastoče vojaške potrebnosti, toda razcroženje je sedaj nemogoče; to bi se moglo le polagoma zgoditi. Vojna uprava naj omogoči, da morejo tudi mali obrtniki zalagati armado. Vojni minister bi si pridobil veliko zaslugo, ko bi zboljšal kazensko-pravdni red.

Delegat Steinwender isto naglašá ter želi, da se nekaj vojakov odpusti ob žetvi, odpravi drugo leto jednoletnih prostovoljcev, zboljša vojaška hrana in armada zalaga po zadrugah, sicer delegacija v prihodnje ne bode tako voljna za troške. Govornik vpraša vojnega ministra, ali je južna železnica dovolj pripravljena za slučaj vojske, ter obžaluje, da se vojna uprava ustavlja zgradbi železnice čez Predil.

Delegat Svoboda naglašá, da so neizmerna oboroževanja provzročila bedo in revščino in pospešujejo socijalno demokracijo. Troški za armado so v Evropi obče že presegli meje mogočesti. Troški za armado se več ne plačujejo iz rednih dohodkov, temveč iz produktivnega kapitala. Te razmere bodo uničile posestnike. Vojsko se lahko zabrani, če se vladarji dogovoré in zavežejo.

Delegat Richter graja, da se častniki pre-

hitro v pokojujejo, ter obžaluje prepire med vojak in civilisti.

Barwinski opozarja na neugodni položaj grško-katoliških vojaških duhovnikov ter želi, da se vojna uprava ozira pri zalaganju armade na obrtnike.

Döt z zahteva, da se poskusi z dveletno vojaško službo, kakor v Nemčiji, in da se bramborci ne kličejo k vojaškim vajam, ki so že tri leta služili. Konečno izjavi, da bode glasoval proti proračunu, dokler se ne prepriča, da se hoče vlada ozirati na želje prebivalstva.

Foreher zahteva, da se vojna uprava ozira pri kupovanju na male obrtnike.

Grof Zedwitz zagovarja vojno upravo in armado sploh.

Bareuther omenja govorice, da se bodo vpeljale nove uniforme. Vsled tega so nekateri fabrikantje preskrbeli mnogo blaga. Govornik vpraša ministra, kaj je resnice.

Vojni minister pl. Krieghammer odgovarja raznim govornikom. V prvi vrsti zavrača napade delegata Jande gledé Succovatyja ter preziranja Čehov in pristranskega postopanja z vojniki. Minister pravi, da je najboljši dokaz za neresničnost njegovih besedij dejstvo, da ogromna večina častnikov želi biti na Češkem. Ti gotovo tega ne želé zato, da bi provzročevali razpore na Češkem.

Gledé Jandove trditve, da se zahtevajo vsa poročila v nemškem jeziku, pravi minister, da je pri manjših naznanilih povsodi v rabi nemški jezik, sicer bi morali višji častniki biti večji vseh avstrijskih jezikov. Sicer pa so nastavljeni deželni jezikov zmožni vojaški duhovniki. Gledé dveletne vojaške službe pravi minister, da je nemogoča v sedanjih razmerah in bi tudi preveč obteževala državni proračun. Nato zagovarja minister častniško osebo, katero pogostokrat strogo postopa z vojniki, ki se hočejo pritožiti o kaki zadevi. Na male obrtnike se je vojaška uprava vedno ozirala, vendar pa pri večjih nabavah in ob času mobilizacije ni vselej mogoče. V minulemu letu se je kupilo nad 50 odst. konj naravnost od konjerejcev. Minister nadalje izjavlja, da bode iz strateških oziróv potegoval se za izvršitev železnice čez Karavanke in Bohinj, potem šele za predilsko železnico.

Konečno pojasni minister nekatere točke proračuna in naborne zadeve.

Nato se seja zaključi ob 1 $\frac{1}{2}$ 3. uri.

Prihodnja seja je danes z nastopnim dnevnim redom: dopolnilna volitev v budgetni odsek mesto pokojnega del. Kluna, nadaljevanje razprave o vojnem budgetu in izvanrednih izdatkih, skupno fin. ministerstvo, carina in skupni računski dvor.

Politični pregled.

V Ljubljani, 18. junija.

Poslovanje državnega zbora. Gotovo ne bode odveč, ako ob sklepu spomladanskega zasedanja državne zbornice v kratkih potezah ponovimo, kar so dovršili „ljudski“ zastopniki. Poslanska zbornica je imela od 14. aprila pa do 15. t. m. 37 dnevnih in 5 večernih sej. Največje in „najvažnejše“

več „il amore di vino“, ker mnogi se poslužujejo teh izletov za kratek čas in zabavo.

Drugi najnovejši priljubljeni izleti so sedaj k sveti vodi „acqua santa“, tako imenovana, ker je bila cerkveno blagoslovljena.

Knez Torlonija je namreč na svojem posestvu blizu apijske ceste našel izvirek posebno zdrave mineralne vode, katera prav zdravilno vpliva na razne katarne bolezni. Sezidal je precejšno zdravilišče in ga dal v najem spretnemu zdravniku Tausiggu. V kratkem času je ta voda jako znamenita postala, tako da jo ne samo v steklenicah prodajajo, ampak jih tudi vsaki dan mnogo tja zahaja, kjer za 20 centezimov smejo vode piti, kolikor se jim poljubi. Knez Tornolija, ker je dober katoličan, je na mestu sezidal tudi kapelico in se v nji vsako nedeljo in praznik opravi sv. maša.

V petek, t. j. 12. t. m. je prišlo blizu 300 angleških mornarjev iz „Civitavecchia“ in 400 jih ima še priti. V nedeljo se bodo v vojaškem redu podali v Vatikan ter bodo navzoči pri sv. maši, katero bodo sv. Oče v sikstinski kapeli brali. Po sv. maši bodo imeli v vatikanskem prostoru „portone di Carlomagno“ skupni banket, katerega jim priredi Duca di Norfolk. Zdravje sv. Očeta je navadno.

P. C. L.

kratkem času svojega obstanka šteje že veliko nad jeden milijon udov, in na obče koristno upravo, tako imenovano „kruhóv sv. Antona.“ Kraljica se je zelo začudila slišati, da samostan vsaki teden najmanj 2000 revežev nasituje s pomočjo teh kruhov, in poslala je koj drugi dan 300 lir v ta namen, za kar ji bo mogočni čudodelnik gotovo hvaležen.

Praznik našega cerkvenega patrona smo kolikor mogoče slovesno obhajali z devetdnevnicó in slovesno pontifikalno mašo, katero je daroval frančiškanski škof in apostoljski vikarij iz Kine, monsign. Benjamin Christians, ki ima svoj sedež v Houpé-Occiduo-Meridionale.

Ne daleč od Rima je na kampaniji neka mala kapelica Matere Božje imenovana „La Madonna dell' divino amore“ (Mati božje ljubezni); k tej kapelici je v poletnih mesecih mnogoštevilno romanje mestjanov in okoličanov. Navadno se peljejo tja na tukaj običajnih dvakolesnih vozovih, vsi so v cvetlicah, in prepevajo neko pesem Marijino, pri kateri se za vsako kitico ponavlja pripevek: „Evviva Marija e chi la creo, t. j. živi Marija in ki jo je stvaril.“ — Navadno ostanejo celi dan na kampaniji in ko se na večer vračajo, se sem ter tja tudi pripeti, da so odveč navdušeni in bi se lahko govorica tako zabrnila, da jih ne navdušuje „il divino amore“, mar-

delo, katero je izvršila zbornica, je gotovo volilna preosnova, za katero se je potrebovalo skupno 13 sej in katera se je v tretjem branju vsprejela dne 7. maja z 234 proti 19 glasovom. Navzočih je bilo takrat le 254 poslancev. — V nadaljnjih treh sejah namreč od 15. do 17. aprila se je vsprejel zakon glede pokojnin državnih uradnikov. Ostali načrti, mej njimi davčna preosnova, revizija zemljiško-davčnega katastra, pri kateri priliki se je z največjim naporom izposlovalo 2½ milijona davčnega popusta, in nekaj manjših predlog se je rešilo le deloma, v prvem ali drugem branju. V zadnjih dveh sejah, dne 13. in 15. junija pa je zadala poslanska zbornica z vsprejetjem novele k zakonu glede davka na sladkor in s povišanjem premij sladkornim baronom zelo občutljiv udarec nižjemu avstrijskemu prebivalstvu in ji za to gotovo ne more biti hvaležen noben revnejši stan. Ostali čas, približno 15 sej, pa se je porabilo večinoma v to, da so se poslanci prepirali mej seboj ter po nepotrebnem dobivali visoke dijete. Splošno torej rečeno, se je v minulem zasedanju jako malo storilo za blagor velike večine avstrijskega prebivalstva, nasprotno se mu je pa škodilo v marsikaterem oziru. Zakoni, od katerih bi nižje ljudstvo imelo vsaj nekoliko koristi, so se kratko malo postavili raz dnevni red ter odložili na jesen. Ravno to je pa zelo slabo znamenje. — V jesenskem zasedanju se bode parlament prav malo brigal za občne koristi, marveč mislil na to, kako bi v novem državnem zboru dospel do veljave. Domovinski zakon, ki se bode obravnaval v jesenskem zasedanju, bo zadnje, in zato tudi najslabeje delo sedanjega parlamenta, nad katerim izreče pomnoženo število volilcev v zgodnji spomladi bodočega leta svojo ostro sodbo in mu nakloni zaslužen pokoj.

Poraženim nemškim levčarjem je zelo neljubo, da se ne morejo več povspeti do one veljave, katero so imeli poprej, in se poslužujejo vseh mogočih sredstev, da bi spravili zopet na noge svojo na pol razpalo klico. Ker jim pa ni odprta nobena druga pot, jeli so se posluževati kompromisa, ki je marsikateri stranki pomogel do moči in veljave. Linški „Volksblatt“ poroča, da so se razkropljeni člani nekdanj mogočne levce zatekli v naročje zgornje-avstrijskega veleposestva, katero z vso silo priganjajo k temu, da sklenejo z njimi kompromis. Liberalni matadorji se bodo pa najbrže hudo opekli pri tem poslu, kajti akoravno je baje ministerski predsednik izjavil, da bode vsestranski podpiral taka pogajanja, se veleposestniki ne bodo tako lahko dali vjeti v mrežo stranki, ki je ob robu popolnega razpada. Ako se pa vkljub tem uvaževanja vrednim pomislekom sklene mej njimi kompromis, se vendar ne bode doseglo nič drugega, nego trenutna veljava liberalnih matadorjev, ki bodo tem hitreje popolno zginitili s površja političnega polja.

Glede italijanskega posestva v Afriki krožijo v angleških krogih zelo senzančna poročila. Angleški dopisnik pripoveduje v „Novoje Vremja“, da namerava italijanska vlada kratkomalo razprodati ves svet, kar si ga je priborila z drago krvjo na afriških tleh. Najpreje pride na vrsto trdnjava Kassala, katere se nikakor ne upajo dolgo ohraniti v svoji lasti. Govori se, da jo v jeseni zasede angleško-egiptska armada in se za to plača Italiji neka odškodnina. Na enak način se iznebi tudi ostalih posestev, katera namerava oddati Angliji in Nemčiji, poleg tega pa dobita morda tudi kak košček Francije in Rusije. Akoravno prihaja to najnovejše poročilo iz krogov sebičnih Angležev, ki si gotovo mnogo prizadevajo, da spravijo kolikor največ sveta pod svojo oblast, je vendar že iz izjave dosedanjega italijanskega poveljnika Baldissera dovolj jasno razvidno, da bi se Italija rada znebila posestev v Afriki, katera bi preje ali pozneje itak in sicer brez odškodnine morala prepustiti drugim rodovom.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 18. junija.

(Birmovanja v ljubljanski škofiji leta 1896.) Prezvizišeni g. knezoškof ljubljanski bodo obiskali letos nastopne župnije ter delili ondi zakrament sv. birme: 25. julija Spodnjo Idrijo; 26. julija Idrijo; 28. julija Studeno; 29. julija Unec;

2. avgusta Polhov Gradec; 8. avgusta Polšnik; 9. avgusta St. Jurje pod Kumom, kjer bodo posvetili tudi novo farno cerkev; 11. avgusta Svibno; 12. avgusta Radeče pri Zidanem mostu; 13. avgusta St. Janž; 15. avgusta Mokronog; 16. avgusta Smarijeto; 17. avgusta Skocijan pri Dobravi; 18. avgusta Križevo pri Kostanjevici; 19. avgusta Čatež ob Savi; 20. avgusta Krško. — Zarad popravil, ki se vrše vsled potresa pri mnogih župnih cerkvah, letos v naši škofiji ne bo nikjer drugod birmovanja, razven ako se odkod izreče posebna želja, ki bi se pa morala prav v kratkem naznaniti.

(Deželni predsednik) baron Hein se je z gospo soprogo danes vrnil iz Batagije v Ljubljano.

(Iznajdljiv v lažeh) je vedno „Slov. Narod.“ Tako zopet porabi priliko, ko poroča, da je monsign. Šterk imenovan tržaškim škofom, da laže o ljubljanskem knezoškofu, rekoč: „Kako stališče je zavzel goriški nadškof, tega ne vemo, pač pa se nam javlja, da je ljubljanski knezoškof baje priporočal Flappa.“ — Kakor bi bili že slutili, da bo „Narod“ gotovo tudi o tej stvari lagal, omenili smo že včeraj, sporočujoč čitateljem veselo vest, da je vlada s tem imenovanjem vstregla predlogu pokrajinskih škofov, mej katerimi je tudi knezoškof ljubljanski. — Kedo vé, ali bo „Narod“ hotel popraviti to grdo laž, s katero novo krivico dela prevz. knezoškofu.

(Za monsign. Jeranovo dijaško mizo.) Gospodičina Ivanka Zakotnikova 2 gld. 50 kr. — Starološka dekleta prebitek od venca na grob pokojnega dekana monsign. Kožuha 6 gold. — G. M. Jelovčanova iz Stareloke 5 kron. — A. G. na Vrhniki vsled srečnega zvršetka 40 služb. let 3 gld. — C. g. Ivan Hladnik, župnik v Gočah, ki ni mogel na g. Klunov pogreb, 5 gld. — C. g. Ant. Nemeč v blagi spomin kanonikov Jerana in Kluna 2 gld. — C. g. Fr. Jarec, župnik na Mirni 2 gld. — Neimenovan v Sodražici v znamenje sožalja po preč. g. kanoniku Klun-u 2 gld. — Katoliško-narodna stranka v Domžalah po gosp. beneficijatu Strupiju namestu venca na grob kanonika Kluna 10 gld. — G. Mavrilij Sarabon, namestu venca na grob kanonika Kluna 3 gld. — C. gosp. Simon Robič, duhovnik na Šenturški gori 2 gld.

(Za Jerana spomenik.) Gdč. Ivanka Zakotnikova iz Št. Vida nad Ljubljano 2 gld. 50 kr. — C. g. Jan. Novak, dekan v Radovljici 5 gld. — Neimenovan doktor 10 gld. — C. gosp. Sim. Robič, duhovnik na Šenturški gori 2 gld.

(Za katoliški sklad.) C. gosp. Jos. Jaklič, župnik v Dolenjivasi 5 gld. namestu venca na krsto dragega prijatelja kanonika Kluna. — V isti namen č. gosp. Ivan Hladnik, župnik v Gočah 10 gld.

(Dar.) Neimenovan dobrotnik je podaril slov. katol. delavskemu društvu 10 gld. Bog plačaj stotero in obudi mnogo posnemalcev!

(Pri podiranju Frisch-eve hiše) na Marijinem trgu so izkopali včeraj še jedno ogrodje. Prav plitvo so bili ti mrličji pokopani v kleti.

(Umor.) S Preddvora, 17. t. m. 16. t. m. je hlapec Kristan ustrelil svojega gospodarja Matijo Platišo. Ze dalje časa je imel Kristan piko na Platišo, vsaka beseda iz Platiševih ust mu je bila odveč. V torek zvečer je pa prikipela do vrha hudobija in sprijenost Kristanovega srca. Gospodar stopi iz hleva, ta pa pomeri nanj s puško in v trenutku je bil Platiša mrtev. Oh, kako se je bala vsa vas Bašelj, v kateri se je to zgodilo, da še Kristan s puško po vasi hodi. Opomniti pa moram, da hudobnež ni iz našega kraja. Umnemu, pa zelo previdnemu ravnanju našega gospoda stražmojstra A. Stepica se je zahvaliti, da je hudobnež sedaj že pod ključem.

(Dobava raznih oblačilnih in opravnih predmetov za c. kr. deželno brambo.) C. kr. ministerstvo za deželno brambo namerava mej drugim zagotoviti potom splošne konkurence nastopne oblačilne in opravne predmete: klobuke, žimne čope, lopate, krampe, konjske odeje, ostroge, rokavice, podkovice z žebli, sedla, stremena, krtače, vrvi, konjska česala itd. itd. Ponudbe je vložiti do dne 7. julija t. l. pri c. kr. ministerstvu za deželno brambo. Podrobnosti gledé te dobave so razvidne

iz razglasa, ki je vsakemu na ogled tudi v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

(Novi tržaški škof) Včerajšnja „Edinost“ piše: Včerajšnji dan nas je rešil iz morečih skrbij. Včeraj popoldne že došlo nam je iz zasebnega, toda povsem verodostojnega in zanesljivega vira sporočilo, da je škofom tržaškim imenovan sedanji škof na Krku, monsignor Andrej Šterk. Oddahnili smo se, težak kamen se nam je odvalil od srca in hvaležne duše smo vskliknili: Bog ni pozabil zapuščenih. Z monsignorom Andrejem Šterkom dobili smo vrhnega pastirja, ki je popolnoma in na vse strani usposobljen za ta veliki in sveti poklic, moža, ki bode mogel učiti — vse narode. Andrej Šterk je uzoren duhovnik, je blag in pravičen mož. Mi stavljamo vse svoje nade vanj. A da se ne razumemo krivo. Mi ne pričakujemo in ne zahtevamo nikakega jednodinstvinskega povspeševanja našega življa: mi zahtevamo le iste pravice nam, kakoršna velja drugim, mi zahtevamo, da veljaj tudi za nas Slovane rek Odrešenikov: Pojdite in učite vse narode! — Vemo, da bi doživeli britko prevaro, ako bi si domnevali, da Šterk stori kojo krivico našim sovernikom druge narodnosti. Tega tudi ne bomo zahtevali nikdar, ker se brezpogojno klanjamo načelu jednake pravice za vse. A kaj takega tudi ne stori jeden Šterk nikdar! Šterk je apostelj pravice in resnice. Šterk je blaga in plemenita duša. Ako pa smo uverjeni, da se drugorodnim vernikom ni bati ne sence kake krivice od strani novega škofa, koliko bolj ali vsaj v isti meri je opravičena jednaka želja na naši strani; saj je Prezvizišeni mož naše krvi, saj je bil svojedobno pokazal, da mu bije srce za siromašni narod svoj — takrat namreč, ko je, prevzemši deželnozbojski mandat, pogumno stopil na vroča poreška tla kakor pogumen boritelj za prava svojega naroda. V imenu krvi, ki se pretaka po žilah novemu našemu pastirju, v imenu njegove častne minulosti, izražamo na tem mestu in v tem trenutku sladko uverjenje, da so slovanski dijecezani dobili v osebi vladike Šterka skrbnega očeta in vestnega voditelja. Predaleč bi nas zavelo, in tudi ne bi bilo umestno, ko bi hoteli tu naštevati svoje želje. Le dvojno bodi nam dovoljeno, da naglasimo. V imenu slovenskih in hrvatskih vernikov te škofije obračamo se do Prezvizišenega z iskreno in pobožno željo — posvečeno po izreku Onega, ki je zaklical: Pojdite in učite vse narode! —, da bi novi vladika ustvaril jamstvo, da bomo mogli i mi moliti Boga v svojem jeziku, da vsaj v hramu božjem ne bode našega bitstva ogorčala britka zavest, da smo ljudje — podrejene vrste. Nočemo se sklicevati tu na dejstvo, da sestavljamo ogromno večino prebivalstva škofije. Ne, načelo večine si je pridobilo domovinstvo v parlamentih, kjer besne strankarske strasti; ali v hram večne resnice ne sodi to načelo, ker ni krščansko, ni plemenito. Ne na večino, ampak na dejstvo se hočemo sklicevati, da smo pred Bogom vsi jednaki, zbok česar moramo biti vsi jednaki tudi v cerkvi, v zmislu reka Odrešenikov: Pojdite in učite vse narode!

Druga želja naša bi bila ta, da bodoči vrhni pastir te škofije odpravi zlo, ki se je ukoreninilo pri nas in iz kojega zla izvira veliko pohujšanje. Novi škof naj slednjič stori ono, kar je storil Odrešenik, ko je vzel bič v roke ter izpodil iz tempeljna ljudi, ki so s svojo navzočnostjo onečevali sveti kraj. Žid imej besedo v sinagogi, v cerkvi katoliški pa mu ni mesta. Take barantače, ki se brezvestno igrajo ne le z materijalno, ampak tudi z moralno blaginjo ljudstva, ki zanašajo strasti tudi v cerkvene stvari le tem namenom, da duše verski čut v človeških srei, take ljudi treba zavrtniti v predrtane jim meje. In da je po našem, bile bi te meje jako ozke. Cim ožje so te meje, tem bolje za vzgojo ljudstva. Seveda bode nekoliko krika, ko bodo čuli, da šviga bič nad njihovimi glavami, ali to ne bode vzklikanje pravičnih, ki trpé krivico, ampak vzklikanje krivičnikov, kojim ni sveta nobena stvar. Kričanje židovskih listov absolutno ne sme vplivati v cerkvi katoliški. Ti dve glavni želji udanih mu ovčic naj

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v **kurznem listu**
raznamovanih
menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz
Nr. 11, Partorre.

vzame blagohotno na znanje novoimenovani naš pastir. — V imenu hrvatskih in slovenskih vernikov te škofije pozdravljamo torej otroško udanostjo novega pastirja, v trdni nadi, da je naša dušna blaginja poverjena — pravi roki, in uverjeni, da pride na škofijsko stolico tržaško-kopersko mož, ki bode ljubil in čuval vse one, ki so dobre volje. Prevzvišeni vladika! Srca vernikov se Vam odpirajo, pridite in osvojite si ta srca — ljubeznijo in pravico. A verniki hočejo poplačati Vašo ljubezen svojo nepremično udanostjo.

Društva.

(Osnovni shod obrtniškega biciklističkega društva) se je sinoči vršil v Hafnerjevi pivovarni ob obilni udeležbi; shoda se je udeležilo vzlasti mnogo članov slovenskega biciklističkega društva „Ljubljana“. Oglasilo se je precej prvi večer zadostno število udov ter se osnoval začasni odbor, ki bo vse drugo potrebno oskrbel. Pristop je dovoljen vsakomur, ki je voljan spolnovati društvena pravila.

Telegrami.

Ljubno, 18. junija. Ministerski predsednik grof Badeni je včeraj dopoldne došel iz Gradca. Po kratkem odmoru je nadaljeval svoje potovanje.

Eisenerz, 18. junija. Včeraj popoldne ob 1. uri 40 min. je došel sem ministerski predsednik grof Badeni ter si ogledal razne rudniške naprave. Zvečer je odpotoval na Dunaj.

Levov, 18. junija. Včeraj se je slovesno obhajala dvestoletnica smrti kralja Ivana Sobieskega.

Budimpešta, 18. junija. Avstrijska delegacija je vsprejela v današnji seji nespremenjeni vojni proračun ter pričela razpravo o kreditu za Bosno in Hercegovino. — Delegat Višnikar priporoča premestitev vojaške bolnišnice in vojaškega skladišča in se zahvaljuje vojni upravi za vojaško pomoč povodom potresne katastrofe. — Vojni minister odgovarja, da hoče v tej zadevi dobrohotno postopati, vendar pa nima popolno proste roke, ker je pri takih premestitvah navezan na finančno ministerstvo. Konečno izjavlja, da je potrebna premestitev imenovanih objektov ne samo za Ljubljano, marveč tudi za vojni erar.

Budimpešta, 18. junija. V včerajšnji seji poslanske zbornice je predlagal posl. Sima, naj se dovoli volilna pravica vsakemu, ki plačuje 5 gl. davka. Predlog se je po daljši debati odklonil.

Budimpešta, 18. junija. Odsek ogerske delegacije za zunanje zadeve je vsprejel v včerajšnji seji nespremenjeno poročilo delegata Falka.

Budimpešta, 18. junija. Pri odhodu časnikarjev, ki se vdeležujejo kongresa in ki so odhajali od minister. predsednika barona Banffyja, se je sinoči utrgala žična vrv, po kateri vozi železnica in ki veže palačo z Budo. Jeden časnikarjev si je zlomil nogo, deset drugih se je pa več ali manj poškodovalo.

Pariz, 18. junija. Ministerski predsednik Méline je vsprejel včeraj deputacijo sladkornih industrijcev, ki so ga opozorili na sladkorni zakon, ki se je vsprejel v nemškem državnem zboru. Méline je obljubil, da stori v najkrajšem času potrebne korake v varstvo francoske sladkorne industrije.

Pariz, 18. junija. „Agence Havas“ poroča, da je turška vlada sklenila zasledovati časnikarje, ki priobčujejo polemične članke o kretanskih zadevah.

Carigrad, 18. junija. Turške čete so se 17. t. m. spoprijele z vstaši. Izid je bil za prve zelo neugoden. Prebivalci beže še vedno v velikih trumah v gorovje. Turške čete opustošujejo cerkve, pokopališča in vse, kar jim pride pod roke.

Jokohama, 18. junija. Severno pokrajino je obiskal močan potres. V teku 20 ur je bilo čuti 125 sunkov. K temu je pritisnila še velika povodenj. Mesto Kamaschi je popolno razdejano. Pokončanih je več tisoč ljudi.

Zobobol olajšujejo

zobne kapljice lekarja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta), katere so bile odlikovane z Najvišjim priznanjem Nj. e. in kr. Visokosti prejasne gospé prestolonaslednice-vdove nadvojvodinje **Štefanije**. Steklenica velja 20 kr. 126 (59-17) 6

Umrli so:

17. junija. Ivana Gole, mestna uboga, 71 let, Karlovska cesta 7, caries.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
17	9. zvečer	735.4	17.1	sr. sever	dež	
18	7. zjutraj	735.1	16.2	brezv.	poloblačno	12.4
	2. popol.	734.6	24.0	sr. vzhvzh.	del. jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 17.1° in za 0.9° pod normalom.

„SIČARA“.

Za jedno lečenje (Trinkkur) zadostuje 1 zaboj z 36 litri, cena 33 kron franco štalijska Slavonski Šamae. Naslov: Sičara - uprava, pošta Modrič (Bosna).

Lekarna Trnkoczy, Dunaj V.
Mrčesni prašek
pravi, steklenica 20 kr., 12 steklenic 2 gld.
Dobiva se v 446 1
lekarni Ubalda pl. Trnkoczy-ja
poleg rotovža v Ljubljani.
Razpošilja se z vsakdanjo pošto.
Lekarna Trnkoczy v Gradcu.

Sidro
Liniment. Capsici comp.
18-13 z lekarni Richter-jeve v Pragi 296
priznana izvrstno bolečine olajšujoče mazilo je dobiti posodica po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. v vseh lekarnah. Zahteva naj se to sploh priljubljeno domače zdravilo kar kratko kot 726 70-55
Richter-jev liniment s „sidro“
ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah z znano varstveno marko „sidro“ kot pristno.
Richter-jeva lekarna
pri zlatem levu v Pragi.

Najboljše, svetovno
črnilo za čevlje!
Kdor hoče imeti svoje obušale lepo temno-črno se lesketajoče in si je želi ohraniti trpežno, kupi naj edino le
Fernolendtovo črnilo za čevlje
c. kr. priv. tovarne, ustanovljene leta 1832 na Dunaji.
Povsod v zalogi.
Radi premnogih malovrednih ponarejanj pazi naj se natančno na moje ime: **St. Fernolendt.**
Priporočam tudi ličilo za čevlje, snov za ohranitev usnja, univerzalno nepremočno mazilo. Vsakovrstne tinte, svitla naravna crme za svitlo usnjato obušale in pismeni pečatni vosek. 33 52-23

Koverte s firmo
priporoča
Katoliška Tiskarna
po nizkeje ceni.

Vsled podiranja hiše 423 18-8
v Špitalskih ulicah št. 6
se je pričela popolna
razprodaja manufakturnega blaga
Fr. Petrič-a.
Prodajalo se bode pod tovarniško ceno.
Le kratek čas.

Dunajska borza.

Dne 18. junija.		Dne 17. junija.		Kreditne srečke, 100 gld.		198 gld. — kr.
Skupni državni dolg v notah	101 gld. 45 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	144 gld. — kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	138	—
Skupni državni dolg v srebru	101	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	154	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17	70
Avstrijska zlata renta 4%	122	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	190	Rudolfove srečke, 10 gld.	23	—
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	Salmove srečke, 40 gld.	69	—
Ogerska zlata renta 4%	122	Tisne srečke 4%, 100 gld.	138	St. Genois srečke, 40 gld.	70	—
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	98	Dunavske vravnave srečke 5%	126	Waldsteinove srečke, 20 gld.	61	—
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	967	Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	106	Ljubljanske srečke	23	75
Kreditne delnice, 160 gld.	348	Posojilo goriškega mesta	112	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	156	50
London vista	119	4% kranjsko deželno posojilo	98	Akcije Ferdinandove železn., 1000 gl. st. v.	3410	—
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99	Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	412	—
20 mark	11	Prijoritete obveznice državne železnice	222	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	101	75
20 frankov (napoleonidor)	9	„ „ južne železnice 3%	169	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	61	—
Italijanski bankovci	44	„ „ južne železnice 5%	129	Montanska družba avstr. plan.	78	75
C. kr. cekini	5	„ „ dolenskih železnice 4%	99	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	160	50
				Papirnih rubljev 100	127	—

Nakup in prodaja
vsekovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariabrunnerstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni svatvi za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnih.